

37. Odpoveď ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky Ľ. Jahnátka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Hubu podanú 29. júla 2015 vo veci reštitúcií v súvislosti s IUVENTOU v Bratislave

Ministerstvo pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Ľubomír Jahnátek
minister

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 27-08-2015		
Číslo spisu: 7108-625/2015		
Listy: 1/3	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 17. augusta 2015
Číslo: 389/2015-100

Vážený pán poslanec Národnej rady Slovenskej republiky,

prostredníctvom predsedu Národnej rady Slovenskej republiky Petra Pellegriniho mi bola doručená Vaša interpelácia týkajúca sa sporu okolo budovy Iuventy a príľahlých pozemkov v Bratislave s tým, že s využitím informácií z relácie Reportéri z 18. júna 2015 poukazujete na možnosť prevodu týchto pozemkov po roku 1989 v rozpore s platným právom, čím je dôvodné podozrenie, že štátu vznikla škoda niekoľko desiatok miliónov eur. V závere listu ste položili niekoľko otázok reagujúcich na naznačenú kauzu, na ktoré sa v rámci zverených kompetencií pokúsim v texte tejto písomnosti poskytnúť komplexnú odpoveď.

Nielen ako ministromi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ale aj ako občanmi tohto štátu mi samozrejme záleží na ochrane záujmov a majetku Slovenskej republiky. Zároveň je však potrebné uviesť, že Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „MPRV SR“) je síce ústredným orgánom štátnej správy, ktorý participuje aj v oblasti reštitúcií, ale jeho vyjadrenia, rozhodnutia a konania podliehajú výlučne a len jeho kompetenciám stanoveným v príslušných zákonoch. Keďže zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“), následne aj zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“) zveril právomoc rozhodovať v rámci reštitučných konaní o priznaní vlastníctva, resp. o práve na náhradu, (v súčasnosti) okresným úradom, pozemkovým a lesným odborom, MPRV SR nemôže konať a rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb ani určovať zákonom stanovenému správnomu orgánu, akým spôsobom má konať a rozhodovať.

Ako odznelo v predmetnej reportáži, Okresný úrad Bratislava I., odbor regionálneho rozvoja a iných odvetvových vzťahov, ako vtedy príslušný úrad na konanie, vydal dňa 28. októbra 1998 rozhodnutie č. 090/13601/98-Tr, ktoré nadobudlo právoplatnosť

30. júla 1999, ktorým rozhodol o tom, že Eugénia Rijáková spĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 písm. p) v spojení s § 6 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. s tým, že sa jej priznáva vlastnícke právo k nehnuteľnostiam (ďalej v rozhodnutí bližšie špecifikovaných v prehľadnej tabuľke) v k. ú. Staré Mesto podľa geometrického plánu č. 60/98 z 22. septembra 1998. Zároveň jej tento správny orgán nepriznal vlastnícke právo k určitým nehnuteľnostiam z dôvodu, že pozemky sú zastavané a stavby bránia poľnohospodárskemu využitiu, čím jej bolo priznané právo na náhradu za tieto nehnuteľnosti. Vydanie tohto rozhodnutia mi potvrdil aj zástupca Okresného úradu Bratislava, pozemkového a lesného odboru.

O správnosti a pravdivosti iných, z Vašej strany bližšie nešpecifikovaných, informácií uvedených v relácii Reportéri z 18. júna 2015 nemám vedomosť. Ak však vychádzam zo skutočnosti, že vydané rozhodnutie bolo preskúmané v súdnom konaní, pričom v každom súdnom konaní si má byť súd vedomý účinkov, ktoré právo v podobe, v ktorej ho súd aplikuje, vyvoláva vo vzťahu k procesnoprávnemu alebo hmotnoprávnemu postaveniu nositeľa práva na súdnu ochranu svojich práv, v zmysle starorímskej zásady „iura novit curia“ vždy ponechávam na rozhodnutí každého nezávislého predstaviteľa súdnej moci, aby prejednávajú vec spravodlivo a nestranne posúdil s tým, že následne rešpektujem takéto právoplatné rozhodnutie súdu.

Zároveň je potrebné skonštatovať, že vychádzajúc z premisy, že právna úprava, ktorá by umožňovala bez časového obmedzenia zasahovať do právoplatných rozhodnutí, ktoré zakladajú, rušia alebo menia práva a povinnosti individuálne určených adresátov, by bola v rozpore s princípom právnej istoty a ochrany dôvery subjektov práva v právny poriadok, je zrejmé, že zmeny alebo zrušenia právoplatného rozhodnutia z roku 1999, ktoré bolo vydané príslušným správnym orgánom v rámci jeho vymedzenej právomoci, resp. zmeny alebo zrušenia právoplatného súdneho rozhodnutia, sa v súčasnosti nie je možné domáhať.

Mám za to, že Vašu konštrukciu o dôvodnosti podozrenia na vznik „straty rádovo niekoľkých desiatok miliónov eur“ je potrebné riešiť s inými orgánmi plniacimi funkcie zabezpečovania dodržiavania predpisov a noriem, resp. zisťovania vzniku a výšky škody, ako s predstaviteľom MPRV SR. Prostredníctvom odborných zamestnancov MPRV SR sme však pripravení poskytnúť týmto orgánom aktívnu súčinnosť, v rámci svojich kompetencií, pri prípadnom prešetrovaní Vášho podnetu.

Vašu otázku týkajúcu sa „reálnej trhovej ceny pozemkov“ v uvedenej lokalite nemôžem zodpovedať, keďže MPRV SR nie je daná právomoc stanovovať všeobecnú hodnotu nehnuteľností. Ak hovoríme o tzv. trhovej cene, teda cene, ktorá vznikla alebo môže vzniknúť v rámci systému ponuky a dopytu na určitom mieste, v určitom čase, medzi určitými subjektmi, MPRV SR nezisťuje a nezhrmažďuje ani tieto údaje, teda takto objektivizovanú hodnotu predmetných pozemkov Vám neviem poskytnúť.

K výzve na systémové opatrenia zo strany rezortu pôdohospodárstva, aby sa zabránilo situáciám, keď – podľa názorov prezentovaných v predmetnej relácii - štátu hrozí strata

niekoľkých desiatok miliónov eur v dôsledku neoprávnenosti uskutočnených reštitúcií, si dovoľujem uviesť, že ako minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky dôsledne dbám na rešpektovanie zákonov a vyžadujem a presadzujem, aby platné právne predpisy boli dodržiavané aj na orgánoch miestnej štátnej správy a v organizáciách, ktoré participujú na realizácii zákonov týkajúcich sa kompetencií súvisiacich s činnosťou miestnej štátnej správy.

Určite budete so mnou súhlasiť, že prijaté zákonné úpravy často odrážajú nielen časové obdobie, v ktorom boli prijaté, ale aj stav a úroveň schopnosti pretransformovať zamýšľanú oblasť úpravy do právneho jazyka.

Prijatými reštitučnými zákonmi sa štát snažil zabezpečiť, aby demokratická spoločnosť pristupovala aspoň k čiastočnému zmierneniu následkov minulých majetkových a iných krívd. Samozrejme nemôžem vylúčiť, že v rámci riešenia reštitučných nárokov mohlo a môže dochádzať k postupu nesúladnému s legislatívnym zámerom zákonodarcu, avšak nielen v tejto oblasti, a nielen na Slovensku, dôležitú úlohu vždy zohráva ľudský faktor a etický profil každého jednotlivca, zaangažovaného v tomto procese.

Najmä zákon č. 229/1991 Zb. prešiel od svojho prijatia viacerými legislatívnymi zmenami. V snahe o zamedzenie špekulatívneho pridelovania pozemkov, na ktoré sa v minulosti poukazovalo, napríklad súčasne platná legislatíva už neumožňuje pri plnení reštitučných nárokov oprávneným osobám poskytnutie náhradných pozemkov mimo okresu, v ktorom sa nachádzal ich pôvodný pozemok. Od roku 2015 nie je zasa možné, aby sa v prípadoch, ak sa reštitučná náhrada poskytuje v pozemkoch, previedol nárok oprávnenej osoby na náhradu na tretiu osobu. Bola prijatá aj úprava, ktorá určuje, že pôdu, ktorú Slovenský pozemkový fond poskytne oprávnenej osobe ako náhradný pozemok, možno počas piatich rokov odo dňa prevodu vlastníctva na oprávnenú osobu využívať len na účel, na ktorý je využívaná ku dňu prevodu vlastníctva na oprávnenú osobu.

Keďže zákonodarnú iniciatívu okrem vlády SR majú aj poslanci NR SR, resp. výbory NR SR, v prípade, ak navrhujete ešte transparentnejší spôsob nastavenia reštitučného procesu, rád sa s ním oboznámim.

S úctou

Vážený pán
Mikuláš Huba
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:
Peter Pellegrini
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

